

Soevereiniteit & Solidariteit

E-nieuwsbrief van de Vlaams-Socialistische Beweging

Griekenland protesteert.

In dit nummer:

- > Uitverkoop van Griekenland (blz.2)
- > Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid en het ACW (blz. 4)
- > G1000 (blz. 5)
- > Welk Vlaams front? (blz. 6)
- > Koerden scoren in Turkse verkiezingen (blz. 7)
- > Bildu wint in Baskenland (blz. 7)
- > Verslag "Catalaanse Heropstanding" (blz. 10)
- > Overall besparingen, behalve in defensie? (blz. 12)
- > Kalender en colofon (blz. 13)

11 JULIFEEST in BRUSSEL

Naar jaarlijkse gewoonte vindt op elf juli een Radicale Gulden Sporenviering plaats in het Vlaams Huis in Brussel (drukkersstraat 20).

Op het programma:

- 16 u: Strijdrede door Bart Maddens
- Daarna gratis vat van TAK!

De Griekse regering moet, net zoals zowat elke regering vandaag, geld lenen op 'de financiële markten' om een structureel begrotingstekort aan te vullen (het saldo tussen belastingsinkomsten en overheidsuitgaven is in zowat alle landen negatief). Dat is de staatsschuld, waarop ook rente moet betaald worden. Voor Griekenland was die rente spectaculair de hoogte ingeschoten, waardoor lenen zo goed als onmogelijk werd. Dus kwamen de ECB en het IMF op de proppen met een zogenaamd reddingsplan, waar een heleboel politieke eisen tegenover stonden: zware besparingen en veel privatiseringen.

De zogenaamde 'Griekse Tragedie' die enige tijd geleden begon kreeg de voorbije weken een voorlopig hoogtepunt met de aangekondigde - en dan weer uitgestelde - goedkeuring van een draconisch besparingsplan in het Griekse parlement. De kwestie was echter zo politiek beladen dat het parlement niet rap-rap even de zaak kon regelen (zoals dat met bijvoorbeeld het Lissabon-verdrag in veel landen wel is gebeurd). Eerste Minister Papandreou voelde zowel de hete adem van de troika IMF/ECB/EU als die van de steeds luider klinkende proteststemmen in zijn nek. Een keuze die hem ofwel de steun van de Europese elites ofwel een zware verkiezingsnederlaag zal kosten. Op donderdag 16 juni dreigde er een Europese politieke crisis waarbij ook Frankrijk en Duitsland tegenover elkaar kwamen te staan, maar Papandreou stelde het onvermijdelijke uit met een klassieker: de 'herschikking' van zijn regering. Even haalde Europa (en de beurzen) opgelucht adem, maar de goed- of afkeuring van de door het IMF opgelegde besparings-plannen moet hoe dan ook ooit gebeuren. De protestacties in de weken vooraf waren talrijk en ze zullen dat de komende weken ongetwijfeld blijven.

Inmiddels draait de propagandamachine op volle toeren. Alles wordt uit de kast gehaald om de Grieken collectief de schuld in de schoenen te schuiven: "Zij zijn de luie en corrupte profiteurs van Europa." Het klopt wel dat er veel corruptie is in Griekenland en dat het aantal door de staat vetbetaalde maar nutteloze jobs er groter is. Dat maakt van Griekenland een gemakkelijk doelwit: "Kijk eens hoe slecht die Grieken wel zijn", waarmee dan maar gemakshalve de gehele Griekse bevolking verantwoordelijk wordt gesteld. Dat de rest van Europa deze wantoestanden de afgelopen tien jaar door de vingers zag omdat er nogal veel financiële belangen mee verstrengeld zijn is iets waar niet zo mee uitgepakt zal worden. Hoe dan ook, het aanpakken van corruptie en wanbeleid is iets wat het Griekse volk zelf moet doen - in het eigen belang - en als het daar niet in slaagt draagt het zelf de verantwoordelijkheid voor de kostprijs (hetgeen niet wil zeggen dat er geen solidariteit vanuit andere landen mogelijk is). De aanvallen van het IMF en de

ECB zijn echter een heel andere kwestie en vormen zeer gevaarlijke precedentes die ons allemaal aangaan en die zo snel mogelijk een halt toegeroepen moeten worden. Het gaat immers niet meer om wat corrupte ambtenaren die altijd kunnen ontslagen worden maar om een bewuste poging Griekenland en de nationale democratie volledig te ontmantelen en alle collectieve bezit van het Griekse volk voor een appel en een ei te verkopen, iets wat enkel nog met een serieuze revolutie kan teruggedraaid worden.

Is de Griekse crisis eigenlijk wel geheel te danken aan een luie en corrupte ambtenaren-kaste? De rol van de Amerikaanse financiële reus Goldman Sachs is niet onbesproken: er loopt een rechtzaak tegen deze bank én de Griekse regering voor grootschalige fraude met zogenaamde 'credit default swaps', een van de vele door Wall Street bedachte zwendels om gebakken lucht te verkopen. De Griekse regering wordt zelfs beschuldigd van hoogverraad omdat ze bewust de belangen van deze bank liet primeren op de belangen van Griekenland. Er is nog lang geen rechterlijke uitspraak in deze zaak, dus voorlopig valt er nog niet veel over te zeggen.

Het 'reddingsplan' dat de EU en het IMF voorzien bestaat uit een grote lening aan Griekenland volgens een vrij 'goedkoop' tarief, toch goedkoper dan wat Griekenland op de 'internationale markten' kan krijgen. Het deel dat de EU zal inbrengen is eigenlijk geld dat door verschillende lidstaten in een recent in het leven geroepen reddingsfonds wordt gestoken (België doet daar ook aan mee voor 27

miljard euro). Dat geld komt rechtstreeks uit de staatskassen, dus van de belastingbetaler. Het deel dat IMF voorschiet komt van het lidgeld dat de lidstaten betalen, dus ook van de belastingbetaler. De rente die het IMF aanreken zal echter niet naar die belastingbetaler terugvloeien.

De injectie van tientallen miljarden euro's die door de Europese burger opgehoest moet worden (van pakweg Electrabel moeten we wellicht geen bijdrage verwachten) wordt voorgesteld als een redding voor Griekenland dat failliet dreigt te gaan. Maar is dat wel zo? De 'redding' van het IMF en Europa zou alleszins geen redding zijn voor de Grieken: die gaan integendeel zwaar moeten inleveren. De echte reden voor deze redding - de echte 'nood' - zit bij enkele grote Europese banken bij wie Griekenland die schulden heeft. Zoals Dexia, BNP Paribas en Deutsche Bank. Deze banken hebben ooit geld geleend aan Griekenland en dreigen nu een serieus verlies te boeken omdat Griekenland niet kan terugbetalen. Dat is de enige reden waarom er een "Griekse crisis" is. De 'bail-out' van Griekenland is dus eigenlijk een 'bail-out' van de banken. Geld rechtstreeks aan die banken geven zou vandaag wellicht niet meer aanvaard worden bij de publieke opinie dus probeert men dat nu via de omweg Griekenland (en weldra via Spanje, Portugal, Italië en andere landen): men leent Griekenland het geld om de leningen bij die banken terug te betalen.

Zijn er oplossingen? Uiteraard, maar die vergen de moed en de wil om buiten het huidige monetaire model te denken. Voor de V-SB is de volledige ontmanteling van het kapitalisme zelf uiteraard een doelstelling op de langere termijn, maar zelfs zonder deze drastische stap kan Griekenland nu al een aantal stappen zetten, die in het huidige klimaat sowieso al 'revolutionair' zijn hoewel ze al meermaals met succes toegepast werden in de geschiedenis. Een van de voorstellen die de ronde doen is uit de euro stappen en terug een eigen munt invoeren. Dat kan een goede zet zijn maar dat kan ook catastrofaal aflopen als Griekenland verder niets onderneemt tegen de neoliberale plannen van het IMF. Een eigen munt in het leven roepen en tegelijk alles privatiseren betekent het land finaal te grabbel gooien aan 'de internationale markten'. Dan is

Griekenland nog beter af in de eurozone waar er nog lidstaten zijn die het beleid wat kunnen bijsturen in sociale zin (zoals Frankrijk, dat omwille van eigen moeilijkheden nog niet zo hard staat te springen om een even hard neoliberaal beleid te voeren als Angela Merkel voor ogen heeft).

Griekenland zou wel een voorbeeld kunnen stellen door gewoon de hele financiële sector - inclusief de euro - aan de deur te zetten en een eigen openbare bank op te richten die renteloos geld uitgeeft. De euro is zelf een 'fiduciaire' munt: een munteenheid die op zich volstrekt arbitrair in het leven werd geroepen, men kan zeggen letterlijk uit de printer gehaald, zonder dat die een fysieke waarde vertegenwoordigt (zoals bijvoorbeeld goudreserves bij een nationale bank zoals dat vroeger het geval was). Die vervangen door een andere is enkel een kwestie van praktische obstakels overkomen. Een Grieks faillissement zou volgens de mainstream-retoriek een serieuze aderlating betekenen voor de Griekse spaarders maar dat is niet noodzakelijk. Een eigen nationale bank kan immers renteloos én schuldenloos geld in omloop brengen ter compensatie van het 'verloren' spaargeld: papier blijft papier ongeacht welk drukwerk er op gezet wordt (dat spaargeld bestaat heus niet meer uit goudstukken in een kluis: het bestaat uit bits en bytes op computers). Elke spaarrekening die bij failliete private banken verloren gaat kan gewoon bij die nieuwe bank geopend worden, omgerekend in nieuwe drachme.

De belangrijke stap hierbij is het erkennen van de aard van fiduciair geld. Dat is geld dat uitgevonden wordt. Ook de euro is zo'n type munt. Vandaag wordt dat 'geleend' bij centrale banken die het uitvinden en er rente voor vragen maar de overheid kan dat even goed zelf 'drukken'. Eigenlijk is het frappant dat er zoiets bestaat als 'staatsschuld' in een monetair systeem waar geld niet langer aan goud-standaarden gekoppeld is. Al tonen de voorbeelden van hyperinflatie in Zimbabwe en de Duitse Weimarrepubliek dat een of andere vorm van beperking geen overbodige luxe is, in essentie kan een natie perfect zelf geld uitgeven, rentevrij en schuldenvrij.

Zoals vermeld kondigde Papandreou een 'herschikking van zijn regering' aan, maar hij krijg daar de verhoopte steun van de (conservatieve en communistische) oppositiepartijen niet voor. Die herschikking betekent dus gewoon een stoelendans binnen de huidige regering. Zonder te veel gelijkenissen te willen trekken: Moebarak en Ben Ali deden net hetzelfde in Egypte en Tunesië, nog geen week voordat ze beiden het land uit moesten vluchten. Griekenland is een Europees land, wat wil zeggen veel 'burgerlijker', maar de situatie is er toch gespannen en die spanning neemt elke dag toe.

Op 8 juni publiceerde het Aktiekomitee voor een Vlaamse Sociale Zekerheid in zijn Nieuwsbrief (bron: zie site Overlegcentrum Vlaamse Verenigingen-OVV) een commentaar op een interview van de nieuwe voorzitter van het ACW, Patrick Develtere in De Standaard (1 juni jl.), naar aanleiding van Rerum Novarum.

Volgens het Komitee is de nieuwe voorzitter op een aantal punten opvallend duidelijk en concreet. Hij zegt in het vraaggesprek wat we normaal van een arbeidersorganisatie mogen verwachten: **dat de bonuscultuur nefast is voor de groeiende sociale ongelijkheid in de maatschappij**. Hij noemt uitdrukkelijk Dexia waar de algemene directeur bovenop zijn vast salaris van 1 miljoen euro (40 miljoen oude Bfr) en 400.000 euro (16 miljoen oude Bfr) nog eens een bonus heeft gekregen van 600.000 euro (of 24 miljoen oude Bfr). Terwijl het bedrijf enkel in leven blijft door miljarden staatsubsidies na de crisis van 2008. Het Komitee verwijst naar ARCO (financiële holding van het ACW). Die heeft als belangrijke aandeelhouder in Dexia zeer veel geld verloren (red. Die holding is daar deels zelf voor verantwoordelijk, want hij bepaalde mee het beleid dat leidde tot het bijna failliet van Dexia door een hebzuchtig risicobeleid met rommelkredieten in de VSA. Dexia dreigt nu 5 miljard euro te verliezen in de Griekse crisis).

In het interview liet P. Develtere verstaan dat het ACW via ARCO vruchteloos geprotesteerd heeft tegen dit bonussenbeleid. Jean-Luc Dehaene, voorzitter van de Raad van Bestuur van Dexia en jarenlang boegbeeld van het ACW wordt door Develtere scherp terecht gewezen. Ook het vakbondsfront van ACV-ABVV protesteerde heftig op de algemene aandeelhoudersvergadering. Het Aktiekomitee verwijst naar zijn Nieuwsbrief (juni 2008) waarin ze schreven: *“dat de uitdagende hoge lonen en tergend hoge ontslagvergoedingen die aan enkele bedrijfsleiders gegeven worden de bereidheid aantasten tot solidariteit in brede lagen van de bevolking”*.

Op dit punt is er dus op dit belangrijke domein een convergentie tussen sociale en Vlaamse beweging, die ons alleen maar kan verheugen als links-flaminganten!

In het interview met Develtere leest het Aktiekomitee dat hij een communautaire hervorming verdedigt. Wel moeten volgens hem de Sociale Zekerheid (SZ) federaal blijven: *“omdat een staatsvorming niet mag leiden tot een vermindering van de sociale bescherming”* (o.i. een paternalistische term). Volgens het Aktiekomitee heeft de bestaande federale SZ niet kunnen beletten (of heeft ze ervoor gezorgd) dat de sociale bescherming in Wallonië en Brussel op veel punten onder het Europese gemiddelde ligt, terwijl Vlaanderen in de EU-27 een toppositie inneemt. De hoofdreden ligt volgens het Komitee niet zozeer in de SZ zelf, maar in de tewerkstellingsgraad. Maak de gewesten en gemeenschappen verantwoordelijk voor hun inkomsten en uitgaven, inbegrepen deze van de sociale uitkeringen. Nog volgens het Aktiekomitee: *“We willen de toppositie m.b.t. de sociale bescherming verbeteren. Hiervoor moeten wij beschikken over de noodzakelijke hefboomen (vnl. ondernemen en tewerkstelling) en uiteraard ook over de opbrengst van onze arbeid.”* Het Aktiekomitee zou er dan wel goed aan doen na te gaan of Bart De Wever en de N-VA-top daarover hetzelfde denken. Want men kan op verschillende manieren ondernemen: neoliberal ondernemen en sociaal verantwoord ondernemen en men kan de sociale zekerheid in Vlaanderen opblazen en privatiseren zodat het een karkas overblijft van sociale bijstand aangevuld met liefdadigheid.

Het Aktiekomitee drukt de hoop uit dat **“het ACW en zijn talrijke krachtige organisaties met hun kennis en ervaring hiervan het voortouw zullen nemen”**. Mogen we in de woorden van Dhr. Develtere een (zeer) schuchter begin zien als hij zegt: **“Het bezwaar van verarming (PS-argument m.b.t. Wallonië) hoeft niet te kloppen. In de mate je een bepaalde autonomie krijgt kun je ook zelf een return bewerkstelligen”**. Als dit een begin zou kunnen zijn van een dialoog tussen Vlaamse beweging en arbeidersbeweging dan zouden wij ons zeer gelukkig prijzen.

G1000: "democratie in de 21ste eeuw" of de zoveelste Belgicistische wanhoopsdaad?

Het voordeel van een aanslepende politieke crisis is dat meer en meer mensen beginnen nadenken over mogelijke alternatieven voor het huidige politieke systeem. Dat geldt niet alleen voor de failliete en mislukte natiestaat België maar ook voor heel wat andere landen in Europa én voor "'Europa' zelf, alleen valt Vlaanderen wat dat laatste betreft nog steeds uit de boot.

Het nieuwste initiatief dat nu gelanceerd werd in dit land is "G1000", een initiatief van onder meer Dave Sinardet, David Van Reybrouck en Francesca Vanthielen. Dit initiatief ziet zichzelf als een reactie tegen de aanhoudende politieke crisis in dit land en wil naar eigen zeggen de participatie overstijgen: democratie is verworden tot de dictatuur van de verkiezingen, stelt het manifest.

G1000 wil een burgertop bijeenroepen, waarbij eerst gedurende enkele maanden via internet een grote bevragsingsronde wordt gehouden, waarna duizend burgers worden geloot en bijeengeroepen om de resultaten van die bevragsingsronde te concretiseren in een programma. Een vreemde, weliswaar 'vernieuwende' manier van werken.

Dat klinkt allemaal mooi maar er zitten wel een aantal serieuze denkfouten in het concept. Twee standpunten van de initiatiefnemers vallen heel hard op: enerzijds het niet langer aanvaarden van de gewone verkiezingsuitslag, anderzijds het niet willen toepassen van referenda. Laten dat nu net de enige twee manieren zijn om het principe "één persoon, één stem" tot uiting te brengen. Deze G1000 wil de democratie eigenlijk reduceren tot duizend 'willekeurig gekozen' burgers die de beslissingen zullen nemen. De slogan "democratie is verworden tot de dictatuur van verkiezingen" is heel dubieus en kan perfect aangegrepen worden om dit principe van één stem per burger volledig onderuit te halen. De floue 'democratie' die de initiatiefnemers van G1000 bepleiten is dan ook vrij bedenkelijk. De verkiezingsuitslag is wat ze is, ook al is men er niet blij mee; ze is momenteel de enige uiting van het principe van het algemeen enkelvoudig stemrecht.

Het alternatief, de rechtstreekse democratie via referenda, wijst G1000 ook af: "Nee. Bij een referendum vraag je iedereen te stemmen over een onderwerp waar slechts weinigen iets van af weten. Bij deliberatieve democratie vraag je aan enkelen om zich te informeren en met elkaar te delibereren. De resultaten zijn doorgaans veel rijker en zinniger." aldus de 'FAQ' op hun website. G1000 pleit met andere woorden voor een technocratie van degenen "die er iets van af weten", wat dat dan ook mag betekenen. G1000 zegt dat dit alles op een wetenschappelijke en onafhankelijke wijze moet georganiseerd worden. Het appèl aan de

wetenschap werkt depolitiserend: het suggereert neutraliteit en objectiviteit, maar verhult dat de keuze en toepassing van wetenschappelijke methodes en technieken kadert in keuzes die men maakt, en dus afhangen van de doelstellingen die men vooropstelt. En de fundamentele doelstellingen kunnen niet op wetenschappelijke basis worden beslecht, maar zijn wezenlijk politiek. Ook de initiatiefnemers van G1000 hebben hun keuzes al gemaakt. Het niet willen invoeren van referenda én het willen negeren van verkiezingsuitslagen wijst uiteindelijk maar in één richting: het willen ondergraven van het algemeen enkelvoudig stemrecht.

Bij de eerste aankondiging ervan klonk dit G1000-project boeiend, en dat is het ook in de zin dat het de huidige politieke structuur in vraag stelt, wat altijd een goede zaak is. Maar uit de manier van werken én uit de standpunten moeten we alvast geen verbetering verwachten. De initiatiefnemers zijn trouwens geen onbekenden: ze stonden in het verleden al aan de wieg van allerlei belgicistische acties en manifestaties dus we weten uit welke hoek dit komt. G1000 spreekt er nergens over maar we vermoeden wel dat de grootste frustratie niet zozeer de politieke crisis zelf is maar wel dat ze werd veroorzaakt door de steeds groeiende 'Vlaamse onderstroom'.

Het initiatief is te vinden op <http://www.g1000.org/nl/>.

Overigens dient opgemerkt te worden dat België niet sinds 1830 'parlementaire democratie' kent, al beweren de (belgicistische) initiatiefnemers van wel in het promotiefilmpje dat op de site te bekijken valt. In 1830 werd cijnskiesrecht ingevoerd dat aan slechts 65000 mensen stemrecht gaf. Algemeen enkelvoudig stemrecht werd pas echt ten volle ingevoerd in 1948. Voorts moeten ook wel vragen gesteld worden bij de vermelding dat soortgelijke formules succesvol toegepast werden in andere landen. In al die landen is het nog steeds het parlement (of een rechtstreeks referendum) dat de beslissing neemt. IJsland neemt wel een voortrekkersrol door voor de nieuwe grondwet die het land wil aannemen beroep te doen op de voorstellen van de bevolking via allerlei 'sociale media' maar het zal het parlement zijn dat die grondwet finaal vorm geeft, geen volstrekt arbitrair (?) bijeengeroepen comité van duizend burgers.

Wonderbaarlijke verschijningen

Meer dan een jaar na de verkiezingen voor het Belgische federale parlement zijn de onderhandelaars er nog altijd niet in geslaagd om overeenstemming te bereiken over de samenstelling van een nieuwe regering en over hoe deze het beste de dictaten van de EU, IMF en andere Standards & Poor's ten uitvoer kan brengen. In de kringen van de grote verkiezings-overwinnaar, de N-VA, heet het nu dat er gezorgd moet worden voor een Vlaams front – d.w.z. een alliantie tussen de N-VA, de CD&V en de Open VLD. De andere Nederlandstalige partijen in Vlaanderen – en niet enkel de politiek weinig relevante LDD, VB en buitenparlementaire formaties, maar ook sp.a en Groen! - zijn blijkbaar minder welkom. Zelf MR (incl. FDF) is gegeerder.

Dit kan enigszins tot verwondering strekken, aangezien er reeds een breder communautair basisakkoord aanwezig is, nl. de Octopusnota, die ook door de sp.a werd onderschreven. Nu kan men inderdaad terecht opperen dat de sp.a niet bepaald de reputatie heeft de betrouwbaarste formatie te zijn wat de nationale kwestie betreft. Maar het is in ieder geval een verbazingwekkende breuk met het verleden dat de CVP en de 'Pest Voor Vlaanderen' zo veel vertrouwen bij veel Vlaams-nationalisten inboezemen. Het is, tussen haakjes, evenzeer verwonderlijk dat er binnen diezelfde kringen nog zo'n brede steun blijft bestaan nadat De Wever een nota heeft afgeleverd waarin niet enkel de belangrijke communautaire agendapunten – confederalisme en de terugschroefing van het statuut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – klakkeloos overboord worden gegoid, en volgens dewelke Brussel een echte *région à part entière* zou worden.

Een 'Vlaams' front?

Een nadere beschouwing van de uitspraken van Bart De Wever in dit verband bieden misschien enige uitleg. 'Vlaams' blijkt immers niet louter te slaan op het eenvoudige verbond tussen de verschillende politieke partijen binnen eenzelfde natie, maar blijkt een veel voller begrip te zijn, d.i. met een zeer duidelijke sociaal-economische inhoud. "Met een Vlaams front moet het mogelijk zijn hervormingen naar Duits model door te voeren.", aldus de N-VA-voorzitter voor een publiek van 150 Limburgse patroons (over de waanzin van het Duitse model hebben we het al in nieuwsbrief nr. 15 gehad). Geen toeval dus, dat er ook vooral naar de überbelgicisten en extreme francofielen van de MR gekeken wordt, occasionele gefrustreerde aanvallen van Olivier Maingain en het feit dat deze door de MR-top niet wordt teruggefloten ten spijt. Op partijpolitiek niveau blijkt het de bedoeling de MR te positioneren als dominante partij in Wallonië (of moeten we "het zuiden des lands" zeggen?), in de hoop nog gemakkelijker een beleid op maat van het patronaat te maken. Het 'Vlaams' front is vooral een rechts front.

Het moet gezegd: De Wever verdient lof omwille van zijn doortastend vermogen om in de linksheid van de sp.a-top te geloven, ondanks het schijnbare gemak waarmee deze partij al een kwart eeuw het neoliberale beleid helpt vorm te geven (notionele intrestaftrek, voortschrijdende liberalisering van de post-, energie- en vervoerssector op maat van de grote multinationale bedrijven, generatiepact...); Eveneens valt het te betreuren dat de vele sociaalvoelenden binnen de N-VA erin zullen slagen hun stem zwaarder te laten doorwegen. Blijkbaar is zelfs het gebruik van fluwelen handschoenen bij het doorvoeren van de collectieve verarming voor een bepaald deel van het Vlaamse patronaat onaanvaardbaar.

Waarom dan een alliantie, die een toch niet al te beperkt gedeelte van de Vlaamse natie niet vertegenwoordigt, toch Vlaams noemen? Mogelijk is de verklaring daarin te vinden, dat het kapitalisme in de hoogontwikkelde landen niet kan overleven door louter op repressie te steunen (hetgeen nog niet betekent dat zij daar desnoods niet naar toe kan grijpen; de voorbeelden zijn legio). De dominante klasse moet ook hegemonische klasse zijn, d.w.z. haar waarden en opvattingen moeten ook door de andere klassen aanschouwd worden als 'gezond verstand'.

Indien de dominante klasse deze hegemonie kwijtspeelt ten koste van een andere klasse, dan wordt ook haar dominantie ondergraven. Omgekeerd kan een nieuwe klasse zich slechts duurzaam als dominant vestigen, als zij erin slaagt haar positie als legitiem erkend te worden. Klassenstrijd is daarom ook hegemoniale strijd. Deze hegemoniale strijd speelt zich af binnen een bepaalde gemeenschap, d.i. binnen een bepaalde natie. (Omgekeerd kan ook de hegemoniale staat de natie vormen, maar uiteraard is er hier sprake van een dialectiek en geen soevereine beslissing ex nihilo.⁽¹⁾) De positie van de dominante klasse hangt m.a.w. af van de mate waarin zij haar belangen als de nationale belangen kan doen aanvaarden.

Bewust maar waarschijnlijk voor het grootste deel onbewust (complotdenken is zoals bijna altijd te eenvoudig) lijkt dit door een bepaald deel van de burgerij in Vlaanderen en de daarmee verbonden politieke elite begrepen te zijn. Zij schakelt dan ook vrolijk haar eigen belangen en opvattingen gelijk aan die van de natie, en zij meent dat ook. Het gaat dan wel om de *Vlaamse* natie, omdat de traditionele Belgische staatsdragende burgerij haar eigen positie ondergraaft door zich nagenoeg volledig te integreren in de mondiale kapitaalgroepen en daarmee een groter speelveld heeft vrijgegeven voor de al eerder aanwezige processen van Vlaamse natievorming (naties *zijn* nooit, maar *vormen zich* continu.). Zij presenteert haar opvattingen als 'de Vlaamse en dus rechtse consensus', die schril zou moeten afsteken tegen de 'linkse consensus' in Wallonië, hoewel Wallonië nog steeds gedomineerd wordt door een partij die al decennia meehelpt aan de uitvoering van het Belgische neoliberale beleid.

Niet de gehele burgerij is het daar mee eens, en zeker niet de gehele burgerij is gewonnen om ook daadwerkelijk over te gaan tot een Vlaamse *staatswording* ⁽²⁾. Het VBO heeft een remmende invloed op de huidige pogingen tot staatsvorming, en ook de splitsing van de RVA heeft op verzet van VOKA gestoten (waarop de N-VA dan maar overging tot het ertoe bepleiten van het faciliteren van de jacht op werklozen binnen een federaal verband).

Naar een ander Vlaams front!

De Vlaamse natie wordt gekaapt door rechts. O.i. bestaat de taak van links er dan niet in om die Vlaamse natie als dusdanig te bestrijden. Een aantal van onze linkse medestanders meent dat wat zij 'dat communautaire gedoe' noemen (vroeger heette zoiets een 'nationale kwestie') de aandacht afleidt van de klassenstrijd, maar lijken er dan weer zelf toe bereid om eindeloos veel tijd en energie te steken in het titanenwerk (en allicht sysifusarbeid) dat erin zou bestaan het Vlaamse natievormingsproces ongedaan te maken. Het doel van de linkerzijde is, daarentegen, om rechts te bestrijden. Een *ander* Vlaams front is daarbij nodig, dat wel vertrekt vanuit de sociale en ecologische noden van de meerderheid van de Vlaamse bevolking. Om in de Vlaamse context te opereren, moet zij o.i. op zijn minst *ongedwongen en vanzelfsprekend* Vlaams zijn. Wij kunnen enkel hopen dat de recente bewegingen binnen de Vlaamse linkerzijde tot iets dergelijks zullen leiden, en dat tegelijkertijd de vele sociaalvoelenden binnen de N-VA erin zullen slagen hun stem zwaarder te laten doorwegen.

(1) De klasse vormt geen natie, maar kan het natievormingsproces leiden op basis van eerdere gegevens, d.i. van een overgedragen verleden. Dit verleden is dan op zichzelf weer niet sociaal neutraal, in die mate dat het gevormd is door de voorgaande klassenverhoudingen.

(2) En het is maar ten zeerste de vraag of dat gedeelte van de Vlaamse burgerij – of moeten we het, in navolging van André Mommen, over de 'Vlaamse plattelandsburgerij' hebben - ook maar in staat is om op langere termijn dezelfde staatsdragende rol te spelen als de traditionele Belgische burgerij, aangezien zij amper of geen autonome economische basis heeft.

Koerdistan

Koerden scoren in Turkse verkiezingen

Als er in de Turkse staat verkiezingen worden gehouden, dan zijn wij linkse soevereinisten benieuwd hoe de Koerden het er van af hebben gebracht. Welnu, bij de parlementsverkiezingen van 12 juni jl. behaalden de Koerden een klinkende overwinning. Ook nu weer verliep de aanloop naar de verkiezingen niet vlekkeloos. Het Turkse regime ondernam verschillende pogingen om een deelname van de PAD (BDP in het Turks) te verhinderen. Uiteindelijk zag de PAD af van verkiezingsdeelname en schoof onafhankelijke kandidaten naar voren.

Met 35 zetels behaalden de Koerden een sterk resultaat (de BDP had 20 parlementsleden). Niet alleen in Koerdistan zelf, maar ook in streken met grote Koerdische minderheid. Zo steeg het aantal Koerdische parlementsleden in Istanboel van één naar drie. Zes politieke gevangenen raakten verkozen.

Deze verkiezingen maken duidelijk dat het politiek bewustzijn van de Koerden toeneemt. Het moet een streep zijn door de rekening van het Turkse regime dat de Koerdische diaspora zich niet assimileert, maar in tegendeel blijft strijden voor de Koerdische zaak. Een andere opmerkelijke vaststelling is dat de Koerdische beweging zich zowel op militair als op politiek gebied weet te manifesteren.

Tot slot geven wij nog mee dat er voor het eerst een Assyrische kandidaat in het Turkse parlement is verkozen en dat met Koerdische steun.

Hatip Dicle, een van de door PAD gesteunde kandidaten, Kreeg 1,5 jaar celstraf voor "terroristische activiteiten".

Selahattin Demirtas, voorzitter van PAD.

Baskenland

Bildu geeft linkse nationalistes in Baskenland weer een stem

In Baskenland heeft de links-nationalistische partij Bildu ('verenigen' in het Baskisch) het klaargespeeld om in minder dan twee maand tijd na haar oprichting uit te groeien tot de tweede partij van het land. Tijdens de lokale verkiezingen van 22 mei jl. ging Bildu als een vloedgolf door het Baskische politieke landschap. Dat de linkse abertzales een goed resultaat zouden neerzetten was verwacht, maar deze verkiezingszege smaakte toch wel heel erg zoet. **Waarom?**

Madrid heeft al talloze paden bewandeld om het onafhankelijkheidsstreven van de Basken de kop in te drukken. De recentste strategie werd uitgetekend onder de heerschappij van José María Aznar, de neofranquische premier van Spanje tussen 1996 en 2004. Met een grootschalig en aanhoudend propagandaoffensief wilde Madrid de wereld doen geloven dat de links-soevereinistische beweging een onderdeel was van de 'terroristische bende' ETA. Op die manier werd de repressie tegen de linkse Baskische beweging gelegitimeerd. Essentieel in deze operatie was het verruimen van het begrip 'terrorisme', tot activiteiten die niet met geweld gerelateerd zijn en zelfs opiniedelicten. Door het uitbouwen van een zogenaamde 'antiterrorismewetgeving' kon de sterk gepolitiseerde justitie beginnen met haar acties. Allerlei links-nationalistische organisaties werden verboden op beschuldiging van medeplichtigheid aan terrorisme. De bewijslast was bijzonder mager, maar de doelstelling was duidelijk: de hele links-soevereinistische beweging zou financieel worden gekraakt, gecriminaliseerd en monddood gemaakt. De belangrijkste media, waaronder dagbladen en een radiostation, werden gesloten en al gauw kwamen de politieke partijen in het vizier. Het goedkeuren van de Wet op de Politieke Partijen in 2002 zorgde ervoor dat

de grootste links-nationalistische partij Batasuna werd verboden. Ook nieuwe partijen en onafhankelijke kandidaten werden verboden zodat een flink deel van de Baskische samenleving sinds 2003 politiek monddood was gemaakt.

Voor de Spaansgezinde partijen PP (de rechts-conservatieve partij van o.a. José María Aznar) en PSE/PSN (de sociaal-democratische afdelingen in Baskenland) waren het hoogdagen. Eindelijk konden zij als minderheidsstroming in de Baskenland de meerderheid behalen. De bekroning van deze strategie was de verkiezing van de anti-Baskische sociaal-democraat Patxi López tot Lehendakari of minister-president van de Baskische Autonome Gemeenschap. Met de steun van de neofranquistische PP zette hij meteen een anti-Baskisch beleid uit. De centrum-rechtse nationalist van de EAJ (PNV) dachten aanvankelijk links-soevereinistische stemmen binnen te halen maar kregen het deksel op de neus. Toch blijft hun houding dubbelzinnig, omdat de linkse nationalist hun grootste concurrenten zijn, terwijl ze er zonder veroordeeld zijn tot de oppositiebanken.

Het ongenoegen over de criminaliseringspolitiek van Madrid en haar Baskische handlangers was uiteraard groot. Toch kon de links-nationalistische beweging geen vuist meer maken, omdat zij zowel op militair als politiek vlak niet veel meer voorstelde. Daarin kwam verandering toen ETA vorig jaar een staakt-het-vuren afkondigde. Sinds begin dit jaar heeft heel de wereld kunnen zien dat het de Baskische bevrijdingsorganisatie menens is om de wapens neer te leggen. Alleen wil Madrid van geen vredesakkoord weten. De wapenstilstand betekent immers de mislukking van de criminaliseringsstrategie. De Spaanse staat is haar alibi kwijt om de linkse soevereinisten te vervolgen...

Op 9 februari 2011 werd de links-soevereinistische partij Sortu opgericht in een poging om met het verleden te breken. Het geweld, ook van ETA werd veroordeeld, zodat alle voorwaarden vervuld leken om aan de gehate Wet op de Politieke Partijen te ontsnappen, maar het mocht niet baten. Sortu werd een goede maand later verboden door het Hooggerechtshof. Een reactie bleef niet uit en op 3 april werd Bildu opgericht. Ondanks fel protest verbood het gepolitiseerde Hooggerechtshof de partij op 1 mei. Er kwam een storm van protest los en een dag later zegde EAJ haar steun aan de regering-Zapatero op. Wat er achter de schermen allemaal gebeurd is, blijft onduidelijk, maar op 5 mei werd de beslissing van het Hooggerechtshof door het Grondwettelijk Hof geannuleerd en kreeg Bildu de kans om mee doen met de verkiezingen.

De kiesresultaten die Bildu op 22 mei liet optekenen waren uitzonderlijk. Voor de gemeenteraads-verkiezingen behaalde het meer raadsleden dan de traditionele machtspartij EAJ (1138 tegenover 882). In stemmenpercentage hield EAJ Bildu slechts nipt achter zich (22,96% tegenover 21,98%). De sociaal-democraten boerden flink achteruit (van 21,48% naar 15,99%), terwijl de rechtsconservatieven er lichtjes op achteruit gingen. Dat Bildu het in Donostia met een onbekende kandidaat haalde van de populaire sociaal-democratische burgemeester was een zware klap voor de PSE. Maar ook elders kwamen sociaal-democratische bolwerken in handen van de linkse soevereinisten. Toen op 11 juni de gemeentebesturen werd gekozen, gingen er 123 naar Bildu, 93 naar EAJ en nog maar 33 naar de Spaansgezinde socialisten. Enkel Irun bleef als stad van enige omvang in handen van de sociaal-democraten. Een afstraffing voor de tegennatuurlijke coalities die de sociaal-democraten sloten met de rechtse conservatieven? Waarschijnlijk wel.

Baskenland telt zeven provincies, waarvan er vier in de Spaanse staat: Araba, Bizkaia, Gipuzkoa en Nafarroa. Madrid heeft er – zeer tegen de zin van de Baskische nationalist - voor gezorgd dat Nafarroa een aparte deelstaat is geworden met een eigen parlement. Dat parlement werd op 22 juni herkozen, terwijl het parlement van de drie andere provincies samen (de Baskische Autonome Gemeenschap) in 2009 werd herkozen. In Araba, Bizkaia en Gipuzkoa werden wel de provinciebesturen vernieuwd. In de tabel onderaan dit artikel wordt de zetelverdeling van de provinciale en parlementsverkiezingen weergegeven. Als intermezzo geven wij hier even wat uitleg over de partijen die zetels behaalden. Bildu en EAJ zijn bekend. PSE is het sociaal-democratische filiaal van de PSOE in de Baskische Autonome Gemeenschap en PSN is het PSOE-filiaal in Nafarroa. In Nafarroa kreeg de PP het aan de stok met de lokale bondgenoot UPN, waardoor het

apart opkwam. Politiek is er echter geen verschil. Ezker Batua is gelieerd met de Spaanse ex-communisten van Izquierda Unida en is vrij Baskischgezind. In Nafarroa kwamen zij samen op met Batzarre, een links-sovereïnistische afsplitsing van Batasuna, onder de naam IE. Nafarroa Bai (NaBai) kwam enkel op in Nafarroa en is intussen nog enkel een afgeslankte coalitie van Aralar en EAJ. Aralar is eveneens een links-sovereïnistische afsplitsing van Batasuna.

Al jaren staat EAJ sterk in Bizkaia, staan de linkse nationalistes sterk in Gipuzkoa en staan de Spaansgezinden, en vooral dan de rechtse conservatieven, sterk in Araba en Nafarroa. Aan deze situatie is er niet veel veranderd. Enkele vaststellingen. In de twee dichtst bevolkte provincies Bizkaia en Gipuzkoa staan de Baskische nationalistes heel sterk. In Araba is het verschil tussen de Spaans- en Baskischgezinden beperkt en zit EB op de wip. In Nafarroa verliest het rechts-conservatieve blok aan stemmen, maar de linkse soevereïnistes zijn verdeeld en de Baskische nationalistes zijn in de minderheid.

Wie dacht dat met deze resultaten komaf zou worden gemaakt met de oude politiek in Baskenland, kwam bedrogen uit. EAJ was duidelijk niet gelukkig met de overwinning van Bildu en sloot in Bizkaia een akkoord met de Spaansgezinden om het provinciebestuur in handen te krijgen. In Gipuzkoa gunde EAJ het gouverneurschap toch aan Bildu, maar dat kon gezien het verkiezingsresultaat ook moeilijk anders. In Araba stemde EB principieel voor haar eigen kandidaten goed wetende dat het provinciebestuur hiermee in handen zou vallen van de Spaansgezinden (PP en PSE). In Nafarroa koos de PSN niet voor een progressieve coalitie van PSN, IE, NaBai en Bildu, maar voor een tegennatuurlijke Spaansgezinde as.

Ruim een maand na de verkiezingen is de hemel nog niet opgeklaard voor de linkse soevereïnistes. Het eenzijdige vredesproces dat uiteindelijk zal leiden tot het verdwijnen van ETA heeft dan wel fundamentele veranderingen met zich meegebracht, op het terrein valt daar nog niet veel van te merken. Verzoenende geluiden van een sociaal-democraat als Jesus Eguiguren blijven een zeldzaamheid terwijl de repressie tegen Baskische militantes en organisaties aanhoudt. De Wet op de Politieke Partijen bestaat nog steeds en velen zouden Bildu alsnog willen doen verbieden. Schrijnend is dat de EAJ toch blijft kiezen voor coalities met neoliberale machtspartijen als PP en PSE, terwijl de PSE geen kans laat voorbij gaan om met de PP in zee te gaan. Met andere woorden: de linkse soevereïnistes zitten zo goed als in een cordon sanitaire. De linkse soevereïnistes hebben dus nog heel wat werk aan de winkel, maar indien zij zichzelf blijven vernieuwen en zoeken naar eenheid, maken zij zeker een kans om een beter Baskenland op te bouwen.

	Provincieraden				Parlement
	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa		Nafarroa
PP	16	8	4	PP	4
PSE	9	9	10	UPN	19
EB	2	0	0	PSN	9
EAJ	13	22	14	IE	3
Aralar	0	0	1	NaBai	8
Bildu	11	12	22	Bildu	7

Verslag gespreksavond

De Catalaanse Heropstanding

Op 23 mei nam in het Vlaams Huis een lezing plaats op initiatief van V-SB over het thema 'de Catalaanse heropstanding', met als gastspreker Alex Humet, zelf Catalaan van origine, die de politieke actualiteit in zijn thuisland nauwlettend opvolgt. Catalonië kent sedert een aantal jaren een sterk groeiende nationale beweging, die zich uit op zowel het politieke als het culturele vlak en een brede basis heeft in alle lagen van de bevolking. De grote opkomst bij de betoging van tien juli vorig jaar, gericht tegen het verwerpen van een beter autonomiestatuut door het Grondwettelijk Hof van Spanje, toont dat wel aan: meer dan een miljoen deelnemers in Barcelona. Voor de Vlaamse Beweging (en de linkse Vlaamse in het bijzonder) zijn de huidige ontwikkelingen in het door Spanje geannexeerde land zeker leerzaam.

Een groot deel van de uiteenzetting ging over de geschiedenis van Catalonië en vooral de relatie met Castilië, het koninkrijk dat de Catalaanse gebieden voor een groot deel zou opslorpen en domineren. Speciale aandacht ging daarbij ook naar de taalsituatie in Catalonië, waar de eigen volkstaal systematisch werd onderdrukt en ook vandaag nog steeds in een slechte situatie zit. Ook werd uiteraard ingegaan op de geschiedenis van de Tweede Spaanse Republiek en de daaropvolgende staatsgreep en dictatuur van Franco, feiten die de huidige politiek in Catalonië en in de Spaanse staat in het algemeen sterk hebben bepaald.

Het tweede deel van de uiteenzetting ging over actuele kwesties in Catalonië. Aan de hand van actuele gebeurtenissen kon een beeld gevormd worden van waar de Catalaanse nationale en taalbeweging mee bezig is en welke problemen deze het hoofd moet bieden. De taalsituatie is bijvoorbeeld nog steeds ver van optimaal; de strijd voor het voortbestaan van het Catalaans is een dagelijkse strijd die draait rond zoek concrete dossiers zoals onderwijs en politiek statuut maar ook bijvoorbeeld televisie-uitzendingen in het Catalaans in de regio València. Het valt daarbij sterk op hoe begrippen als 'vrijheid van taal' door het Spaans establishment eigenlijk gebruikt worden als propaganda-instrument om de Catalaanse (maar ook de Baskische en Galicische) taal te ondermijnen - hetgeen kan doen denken aan de 'vrijheid van de huisvader' die in Belgische kringen zo vaak het grote argument was. Ook op het institutioneel spel tekent er zich een groeiend conflict af tussen Catalonië en het centraal gezag in Madrid, met momenteel het door Spanje sterk verknipte autonomiestatuut van de autonome gemeenschap Catalonië als rode draad in het debat. Uiteraard werd dan ook stilgestaan bij de referenda-bewegingen en de gemeenteraadsverkiezingen die de dag voordien hadden plaatsgevonden in Spanje en waarbij zich een aantal aardverschuivingen voordeden. In Baskenland won het links-republikeinse kartel Bildu spectaculair, waardoor ook de linkse abertzales na jarenlang partijverbod weer een legaal politiek uitdrukkingsmiddel hebben en in Catalonië kregen socialisten en ERC (de gematigde linkse nationalist) klappen ten voordele van het centrum-rechtse CiU. Het voluit separatistische initiatief Solidaritat Catalana bleek de interne ruzies niet te boven te kunnen komen. Opvallend was wel dat CUP, overtuigd links-nationalistisch, een sterke groei kon optekenen.

Wat het sociaal-economische luik betreft, onthouden we vooral dat Catalonië historisch gezien kan buigen op een sterke eigen ontwikkelde economie terwijl de Spaanse staat haar rijkdom grotendeels te danken had aan een koloniaal imperium en de import van veel goud. De economische crisis van vandaag is in ogen van heel wat Catalanen ook een crisis van het regime in Madrid dat Catalonië veel te lang stiefmoederlijk heeft behandeld en niet de kansen wil geven zich ten volle te ontplooiën. Aangezien de financiële crisis zich momenteel nog steeds aan het ontwikkelen is valt het uiteraard moeilijk te voorspellen welke gevolgen een politieke crisis in Madrid zou hebben voor de politieke situatie in Catalonië. Toch is er zeker nog ruimte voor verdere analyse van de precieze economische gevolgen van de crisis voor Catalonië. Maar het spreekt voor zich dat naarmate de situatie evolueert we via deze nieuwsbrief en andere kanalen wellicht nog meermaals op deze kwestie zullen terugkomen.

Drie maanden terug startte de westerse coalitie onder leiding van de VS, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk een militaire campagne boven Libië. Hetgeen aangekondigd werd als het afdwingen van een 'no-flyzone' evolueerde in een mum van tijd in een bombardementscampagne met steeds meer burgerdoden. Intussen nam de NAVO de controle van de missie over.

Drie maand later blijkt het front tussen de troepen van dictator Khadafi en de zogenaamde rebellen nog steeds onveranderd te blijven volgens dezelfde tribale breuklijnen. Bovendien blijkt uit de praktijk dat het VN-mandaat ruim overschreden wordt met gerichte aanvallen op doelwitten die het leven van niet-strijdende burgers in gevaar brengen.

Intussen ligt ook de Amerikaanse president Obama onder vuur in het Congres omdat hij zich niet aan de wettelijke verplichting hield om binnen de 60 dagen na het begin van een oorlog de toestemming te vragen aan het parlement. Misnoegde Democraten zouden, met de steun van Republikeinen die hierin een manier zien om Obama te dwarsbomen, wel eens een motie goedgekeurd krijgen die de Amerikaanse regering verplicht de militaire campagne in Libië stop te zetten.

Reden genoeg voor de secretaris-generaal van de NAVO, Anders Fogh Rasmussen, om de Europese landen te wijzen op hun militaire afhankelijkheid van het Amerikaans militair materieel. Hij riep de Europese landen op om fors te investeren in defensie, zodat ook Europa zou beschikken over voldoende verkenningsvliegtuigen, zogenaamde precisiebommen en inlichtingenapparatuur.

Het is niets minder dan complete waanzin om in tijden wanneer overal gepleit wordt voor besparingen, de defensiebudgetten de hoogte in te jagen!

Griekenland wordt vandaag verplicht om fors te bezuinigen in zijn begroting, maar heeft in verhouding tot zijn BNP nog steeds het hoogste defensiebudget van de hele Europese Unie. Griekenland is de grootste wapenimporteur van Europa en de vijfde grootste wapenimporteur ter wereld. Zelfs toen de financiële

problemen in Griekenland al duidelijk zichtbaar waren, bleven Duitsland en Frankrijk wapens verkopen aan Griekenland. Het zijn diezelfde landen die nu pleiten voor forse besparingen in de openbare diensten van Griekenland om hun leningen terugbetaald te krijgen.

Deze financiële crisis verplicht ook de Belgische staat keuzes te maken qua uitgaven. Wij roepen op om niet mee te gaan in het verhaal van de NAVO-baas om meer geld te steken in defensie. We eisen in tegendeel dat er een beleid komt dat investeert in een publieke sociale zekerheid waarvan sociale uitkeringen boven het niveau van de armoedegrens liggen, in de openbare mobiliteit, in kwalitatief hoogstaand onderwijs voor iedereen, in sociaal en ecologisch relevant wetenschap onderzoek, onder meer naar toepassingen van duurzame vormen van hernieuwbare energie. De middelen hiervoor moeten komen uit de strijd tegen de fiscale fraude, de afschaffing van het mechanisme van notionele intrestaftrek (waardoor een aantal grote bedrijven nagenoeg vrijgesteld worden van belastingen) en het drastisch afnemen van de superwinsten van Electrabel.

★ Lidmaatschap

De lidgelden: €5 voor werkenden, €3 voor studenten en niet-werkenden.

Een radicaal links en soevereinistisch alternatief is broodnodig. Wij rekenen op jou! Bouw mee aan een Vlaams en links alternatief voor de 21ste eeuw!

VOLGENDE V-SB-VERGADERING

Vrijdag
15 juli 2011

Brussel - Vlaams Huis
19u

★ Kalender

11 juli in Brussel!

Radicale sporenviering in het Vlaams Huis (Drukpersstraat 20).
Vanaf 14 u.

Om 16 u. Een strijdrede door Bart Maddens.
Nadien een gratis vat van TAK!

28 augustus: Doelse Feesten!

Het jaarlijkse dorpsfeest in het bedreigde Doel gaat dit jaar door op 28 augustus. Programma en meer info volgen.

★ T-shirts

Kostprijs: €8, in verschillende maten.
Meer info: secretariaat@v-sb.net

★ Rekeningnummer

979-5944274-22
IBAN: BE06 9795 9442 7422
BIC: ARSPBE22
Voor vragen: info@v-sb.net